

Skolverkets föreskrifter om betygs katalog för gymnasieskolan;

Beslutade den xx 2007

Skolverket föreskriver följande med stöd av 7 kap. 17 § gymnasieförordningen (1992:394).

1 § I dessa föreskrifter anges vilka uppgifter som skall finnas med i en betygs katalog i gymnasieskolan, hur en betygs katalog skall utformas och föras samt vilka uppgifter från underlaget till betygs katalogen som skall kunna sammanställas.

Definitioner

2 § I denna föreskrift avses med

Betygs katalog: bestämmelser om betygs katalog finns i 7 kap. 6 § gymnasieförordningen.

Samlat betygs dokument: ett utdrag ur betygs katalogen för en enskild elev enligt 7 kap. 6 § gymnasieförordningen.

Slutbetyg: utfärdas efter att eleven fullföljt hela utbildningen på ett nationellt, specialutformat eller individuellt program. Bestämmelser om slutbetyg finns i 7 kap. 8-12 §§ gymnasieförordningen.

Signering: betygsättande lärare bekräftar genom sin namnunderskrift och sitt namnförtydligande att ett betyg har satts. Rektor bekräftar genom sin namnunderskrift och sitt namnförtydligande i de fall rektor satt eller rättat ett betyg.

Utbildning vid fristående skola

Utbildning vid fristående gymnasieskola som av Skolverket förklarats berättigad till bidrag enligt 9 kap. 8 § skollagen (1985:1100) skall vid tillämpning av nedanstående föreskrifter likställas med nationellt, individuellt eller specialutformat program.

Innehåll

3 § En betygs katalog skall innehålla följande uppgifter:

Identifieringsuppgifter

1. kod enligt SCB:s skolregister (niosiffrig kod bestående av kod för län, kommun, rektorsområde och löpnummer för skola)
2. skolidentitet: SCB:s skolID
3. skolform: gymnasieskola
4. huvudman, lägeskommun och skola
5. elevens namn och personnummer eller andra identitetsuppgifter vid skyddad identitet
6. namn på betygsättande lärare
7. beteckning på klass, studiegrupp eller motsvarande

Uppgifter om program och kurser

1. nationellt, individuellt eller specialutformat program, nationell eller lokal inriktning eller utbildning vid fristående gymnasieskola
2. lärlingsutbildning
3. utbildning enligt specialinriktad kursplan
4. programmets omfattning fullständigt (F), utökat (U) eller reducerat (R)
5. kursernas namn, förkortningar och gällande kurskoder
6. namn på lokala kurser och lokala kurskoder
7. noteringar enligt Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2003:15) om utformningen av slutbetyg och samlat betygsdokument i gymnasieskolan, avsnittet noteringar
8. eventuella kurser som ligger utanför det fullständiga programmet

Uppgifter om betyg

1. betygsbeteckningarna enligt 7 kap. 2 § gymnasieförordningen (1992:394)
2. betyg och gymnasiepoäng i kurs och projektarbete
3. betyg och gymnasiepoäng i kurs och projektarbete efter eventuell prövning
4. anteckning om att betyg inte har satts enligt 7 kap. 3 §, tredje stycket gymnasieförordningen (förkortningen S = saknas skall användas)
5. betyg i ämne enligt grundskolans kursplan som elev läst inom ramen för individuellt program
6. betyg enligt specialinriktad kursplan enligt 10 kap. 6 § gymnasieförordningen
7. signering av betygsättande lärare och i förekommande fall av rektor
8. anteckning om att slutbetyg har utfärdats enligt 7 kap. 11 §, andra stycket gymnasieförordningen

Förande av betygs katalog

4 § Betygskatalogen skall föras löpande. Betyg skall föras in i betygs katalogen i anslutning till att kursen avslutats eller i anslutning till prövning.

Signering jämte datering skall ske när

1. betyg sätts av betygsättande lärare enligt 7 kap 3 § gymnasieförordningen
2. betyg sätts efter prövning enligt 12 § gymnasieförordningen
3. betyg sätts av rektor vid oenighet mellan lärare enligt 7 kap. 3 § gymnasieförordningen
4. betyg sätts av rektor enligt 7 kap. 16 § gymnasieförordningen
5. rektor beslutat om rättelse av betyg enligt 7 kap. 18 § gymnasieförordningen
6. betyg inte sätts enligt 7 kap. 3 § gymnasieförordningen

Rutiner vid byte av skola

1. tidigare satta betyg förs in i mottagande skolas betygs katalog med angivande av avlämnande skolas namn
2. datum när betyget satts i den förra skolan anges
3. vem som för in tidigare satta betyg i betygs katalogen noteras

Kontroll av behörighet och ändringar

1. rutiner skall finnas för att säkerställa att betyg har satts och förts in i betygs katalogen av betygsättande lärare eller, i förekommande fall, av rektorn
2. ändring av uppgifter i betygs katalogen skall alltid finnas noterade med angivande av vem som fört in ändringen
3. samtliga noteringar och ändringar i betygs katalogen skall dateras

Förvaring av betygs katalogen

1. Uppgifterna i betygs katalogen skall skyddas mot otillbörlig förlust och förändring

Sammanställning av betygsuppgifter

5 § Underlaget till betygs katalogen skall vara utformat så att uppgifter om betyg i en kurs skall, förutom för enskild elev, kunna sammanställas

1. per klass, studiegrupp eller motsvarande
2. per lärare
3. per årskurs
4. per kurs

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 januari 2008.

Skolverket kommer att ta fram en informationsfolder där bl.a. följande tas upp:

- Betyg är av stor vikt för den enskilde eleven. Det är därför viktigt att eleven/skolan kan följa att betygsättningen skett på ett rättssäkert sätt och att det ska vara helt klart när ett betyg är satt.
- Läraren sätter betyg på eleven i anslutning till avslutad kurs. Läraren skall efter varje kurs signera elevernas betyg i betygskatalogen. Att sätta betyg är myndighetsutövning och ett satt betyg får inte ändras. Rättelse av betyg får ske vid skrivfel och beslutas av rektor. Vid rättelse av betyg skall rektorn signera och datera betyget. Utöver rättelse får ett satt betyg inte ändras.
- Skolorna för ofta uppgifter om elevernas betyg digitalt. Själva betygskatalogen är dock det dokument där lärarna signerar betygen. Även för de uppgifter om betyg som förs digitalt är det lämpligt att skolan har system som garanterar att betygen inte kan ändras.
- Hur ändring ska dokumenteras om eleven läser fullständig, utökad eller reducerat program.
- Skillnaden med de två SCB-koderna.
- Hur kurser som läses som utökad kurs ska dokumenteras.
- När en elev byter skola ansvarar skolan eleven flyttar från för att uppgifter om elevernas betyg skickas till den skola eleven flyttar till.
- Enligt 26 § förvaltningslagen får en myndighet rätta ett beslut som myndigheten fattat och som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av myndighetens eller någon annans skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende. Bestämmelsen kan däremot inte tillämpas vid bedömningsfel, dvs. sådana fel som beror på bristfällig utredning, felaktig bedömning av fakta eller liknande. Avser rättelsen en betygshandling som har lämnats ut till eleven skall en ny sådan handling utfärdas och en anteckning om detta göras i betygskatalogen.
- Förvaltningslagen gäller inte för fristående skolor, men även fristående skolor bör ha rutiner för hur rättelse av betyg skall hanteras. Bestämmelserna i förvaltningslagen kan vara vägledande för rektor vid en fristående skola.
- Möjligheten för rektor att ge betyget Godkänt utan prövning gäller inte för rektor vid en fristående skola.

2007-07-10

1 (5)

Dnr 60-2006:810

Författningar som föreskrifterna hänvisar till

Skollagen (1985:1100)

9 kap. 8 §

8 § Om en fristående skola lämnar utbildning som ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som gymnasieskolan skall förmedla på nationella eller specialutformade program, skall Statens skolverk förklara skolan berättigad till bidrag som avses i 8 a § i fråga om utbildningen. Förklaring får dock lämnas endast om

1. skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet,
2. huvudmannen för skolan har förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med ovan angivna villkor,
3. skolan står öppen för alla ungdomar som har rätt till motsvarande utbildning i gymnasieskolan enligt denna lag, med undantag för sådana ungdomar vilkas mottagande skulle medföra att betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för skolan,
4. skolan för undervisningen använder lärare som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak skall bedriva, dock med undantag för fall då personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, och
5. skolan uppfyller de ytterligare villkor som regeringen föreskriver i fråga om utbildningen vid fristående skolor och om antagningen till och ledningen av sådana skolor.

En fristående skola som avses i denna paragraf får även anordna individuellt program. Skyldighet att ta emot en elev på ett individuellt program finns endast om skolan och elevens hemkommun kommer överens om det bidrag som kommunen skall betala till skolan för eleven. Utbildningen skall bedrivas i en omfattning som motsvarar heltidsstudier. Utbildningens omfattning får dock minskas om en elev begär det och styrelsen för utbildningen finner det förenligt med syftet för utbildningen.

En förklaring enligt första stycket skall inte lämnas i fråga om utbildning som skulle innebära påtagliga negativa följder för skolväsendet i den kommun där skolan är belägen eller i närliggande kommuner.

En fristående skola som avses i denna paragraf får inom ramen för vad som sägs i första stycket 1 ha en konfessionell inriktning.

En förklaring om rätt till bidrag skall innehålla uppgift om till vilket nationellt program i gymnasieskolan som utbildningen i bidragshänseende skall hänföras.

Gymnasieförordningen (1992:394)

1 kap. 12 §

För varje elev skall det upprättas en individuell studieplan. Den skall innehålla uppgifter om elevens studieväg och om de val av kurser eleven gjort. Av studieplanen skall det också framgå om eleven följer ett fullständigt, utökat eller reducerat program. Om eleven följer ett utökat program skall det framgå vilka kurser som ingår i elevens fullständiga program och vilka kurser som ligger utanför det fullständiga programmet. (SFS 2007:641)

7 kap. 2 §

Som betyg skall någon av följande beteckningar användas:

Icke godkänt (IG)

Godkänt (G)

Väl godkänt (VG)

Mycket väl godkänt (MVG).

7 kap. 3 §

Betyg på avslutad kurs och efter en etapp skall sättas av läraren. Om ett betyg beror av två eller flera lärares bedömning och lärarna inte kan enas, skall betyget sättas av rektorn.

Betyg på projektarbete skall sättas av läraren i samråd med en medbedömare som har erfarenhet av det kunskapsområde som projektarbetet avser. Om läraren och medbedömaren inte kan enas, skall betyg sättas av rektorn.

Om läraren på grund av en elevs frånvaro saknar underlag för bedömning av elevens kunskaper, skall betyg inte sättas.

7 kap. 6 §

Betygen för samtliga elever skall föras i en betygs katalog. Betygs katalogen skall utgöra den officiella dokumentationen över de betyg som har satts. Rektorn ansvarar för att betygs katalogen förs. Betygen skall kunna sammanställas för varje enskild elev. I betygs katalogen skall även antecknas de fall när betyg inte har satts enligt 3 § tredje stycket.

Rektorn skall se till att eleverna informeras om rätten att få ett utdrag ur betygs katalogen i form av ett samlat betygs dokument. (SFS 2007:641)

7 kap. 8 §

Elever skall få slutbetyg när de har gått igenom ett nationellt program eller ett specialutformat program och har fått betyg på alla kurser och det projektarbete som ingår i elevens studieväg.

En elev som har gått ett individuellt program skall få slutbetyg efter att ha fullföljt den studieplan som har lagts upp för eleven.

En elev som genom studier på ett individuellt program fått betyg i ett ämne i grundskolan har rätt att få ett nytt slutbetyg från grundskolan. Rektorn i gymnasieskolan skall utfärda det nya slutbetyget.

7 kap. 9 §¹⁾

Slutbetyget utgör en sammanställning av betygen i samtliga kurser som eleven har slutfört och betyget på det projektarbete eleven har utfört. Sådant betyg från en etapp av en kurs som avses i 1 § tredje stycket får inte föras in i ett slutbetyg. (SFS 2007:641)²⁾

7 kap. 10 §¹⁾

Av slutbetyget skall det framgå

1. vilket program och, när det är aktuellt, vilken inriktning som utbildningen avser,
2. vilket antal gymnasiepoäng som varje kurs och projektarbetet har omfattat,
3. om eleven har slutfört ett fullständigt, ett utökat eller ett reducerat program, och
4. vilka kurser som har ingått i elevens fullständiga program och, när det är aktuellt, vilka kurser som har slutförts utöver det fullständiga programmet enligt 5 kap. 22 §.

1) Den äldre lydelsen av bestämmelsen gäller för elever som påbörjat utbildningen före den 15 augusti 2007.

2) Ändringen innebär att andra stycket upphävs.

Om en elev har fått betyg på en lokal kurs, skall kursernas innehåll och omfattning framgå av slutbetyget.

I slutbetyget skall det anges om eleven har haft ett längre studieuppehåll för studier utomlands och vilken karaktär och omfattning dessa studier i så fall har haft. (SFS 2007:641)

7 kap. 11 § gymnasieförordningen

Rektorn utfärdar slutbetyget.

Anteckning om att slutbetyg har utfärdats skall göras i betygskatalogen.

7 kap 12 § gymnasieförordningen

Om en elev i gymnasieskolan efter prövning enligt 14 § får betyg på en kurs eller ett projektarbete skall detta betyg tas med i slutbetyget. I övrigt skall betyg efter prövning utfärdas separat.

7 kap 16 § gymnasieförordningen

En elev som inte följt undervisningen i en kurs får, utan att eleven går igenom prövning enligt 14 §, av rektorn ges betyget Godkänt på kursen, om

1. det av betyg, intyg eller liknande framgår att eleven genom studier i utlandet eller på annat sätt förvärvat sådana kunskaper som behövs för betyget Godkänt, och
2. kommunen eller landstinget anordnar kursen.

7 kap. 17 § gymnasieförordningen

Statens skolverk får meddela ytterligare föreskrifter om utformningen av betygskatalog, samlat betygsdokument och slutbetyg. I fråga om föreskrifter som rör slutbetyg skall Skolverket samråda med Högskoleverket.

7 kap 18 § gymnasieförordningen

I 26 § förvaltningslagen (1986:223) föreskrivs om rättelse av skrivfel och liknande. Rektorn får besluta om rättelse av betyg. Avser rättelsen en betygshandling som har lämnats ut till eleven skall en ny sådan handling utfärdas och en anteckning om detta göras i betygskatalogen.

10 kap 6 § gymnasieförordningen

Om en elev på grund av sitt funktionshinder har stora svårigheter att tillgodogöra sig en viss del av utbildningen får eleven befrias från upp till hälften av utbildningen i en kurs enligt den reguljära kursplanen, utan att antalet gymnasiepoäng för kursen minskas (utbildning enligt specialinriktad kursplan).

En elev som följt en specialinriktad kursplan i någon kurs skall i fråga om denna kurs anses ha genomgått den undervisning och verksamhet som ingår i ett fullständigt program enligt 5 kap. 21 §.

Av betyget skall det framgå att undervisningen omfattat den specialinriktade kursplanen och vilka moment undervisningen omfattat.

Konsekvensanalys enligt verksförordningen (1995:1322) och särskild konsekvensanalys enligt förordningen (1998:1820) om särskild konsekvensanalys av reglers effekter för små företags villkor (simplexförordningen)

Föreslagen regel

Enligt 7 kap. 6 § gymnasieförordningen (1992:394) skall betygen för samtliga elever föras i en betygs katalog. Regeringen har den 28 juni 2007 beslutat om vissa ändringar i gymnasieförordningen som kommer att träda i kraft den 15 augusti 2007. Förändringarna gäller bland annat betygs katalog. Förslaget till föreskrifter utgår från dessa förändringar.

Betygskatalogen skall utgöra den officiella dokumentationen över de betyg som har satts. Rektorn ansvarar för förandet av betygs katalogen och betygen skall kunna sammanställas för varje enskild elev. I betygs katalogen skall även antecknas när betyg inte har satts.

Skolverket får meddela föreskrifter för hur en betygs katalog skall vara utformad, men har hittills inte meddelat några sådana föreskrifter.

Skolverket har upprättat förslag till föreskrifter om betygs katalog för gymnasieskolan. Föreskrifterna reglerar vilka uppgifter om eleven, elevens studieväg och elevens betyg en betygs katalog skall innehålla, hur betygs katalogen skall föras och hur betygsuppgifterna i betygs katalogen skall kunna sammanställas. Betygen skall signeras av läraren som satt betyget, eller av rektorn när hon eller han ansvarat för betygssättningen. Rättelse av betyg skall vara signerade och noteras i betygs katalogen.

Föreskrifterna kommer att publiceras i Skolverkets författningssamling (SKOLFS) och finnas tillgängliga på Skolverkets hemsida. Föreskrifterna planeras träda i kraft den 1 januari 2008. Skolverket kommer att ta fram motsvarande föreskrifter för övriga skolformer.

Problemet

För att garantera en rättssäker och likvärdig betygssättning för eleverna är det viktigt att betygs katalogen förs på ett korrekt sätt. Skolverket har vid sina inspektioner funnit att skolornas förande av betygs katalog ofta har brister vilket kan medföra rättsosäkerhet för eleverna. Ofta saknas kontrollsystem som garanterar att rätt betyg förts in i katalogen. Vidare ändras betygen i betygs katalogen, ofta i databasen, utan att det noteras att en ändring gjorts eller vem som gjort ändringen. Det framgår inte heller alltid när rektorn ansvarar för betygssättningen vid till exempel rättelse av betyg.

Idag saknas föreskrifter för hur en betygs katalog skall föras och Skolverket kan därför inte i sina inspektioner kritisera förandet av betygs katalog och inte heller föreslå förbättringar för hur betygs katalogen kan föras.

Effektkedjan

Att skolorna har regler för betygs katalogens utformning och att det av betygs katalogen skall framgå när ett betyg ändras ger eleverna ökad rättssäkerhet vid betyg-sättningen. Att Skolverket kan granska betygs katalogerna vid inspektionen gör att skolorna kommer att förbättra rutinerna för förandet av betygs katalogen. Tanken är att föreskrifterna kommer att medföra att de dataprogram som skolorna använder för att ta fram underlag till betygs katalog kommer att byggas upp på ett sätt som stödjer förandet av betygs katalog.

Berörda

Föreskrifterna berör både kommunala gymnasieskolor och fristående gymnasiesko-lor.

Skolverket har besökt ett flertal skolor och studerat hur de utformar betygs kato-len. Skolverket har under arbetet med att ta fram föreskrifterna haft kontakter med kommuner och företag som tar fram underlag för betygs kataloger som har haft möjlighet att komma med förslag och synpunkter på föreskrifterna under arbetets gång.

Kostnader och tidsåtgång för att föra betygs katalog

Skolorna är redan idag skyldiga att föra betygs katalog. De föreslagna föreskrifterna reglerar endast hur betygs katalogen skall vara utformad för att garantera elevens rättssäkerhet vid betyg-sättningen. Föreskrifterna medför inte att skolorna måste vidta några särskilda kostnadsdrivande åtgärder, såsom att investera i datorprogram eller experthjälp eller anställa ytterligare administrativ personal för att kunna föra betygs katalog på ett korrekt sätt. Föreskrifterna medför inte heller ökad tidsåtgång för förandet av betygs katalog jämfört med idag.

Skolverket bedömer därför att föreskrifterna inte kommer att medföra ökade kost-nader eller tidsåtgång, varken för kommunala eller för fristående skolor.

Konkurrensförhållanden

Skolverket bedömer att föreskrifterna inte snedvrider konkurrensförhållanden för fristående skolor. De föreslagna föreskrifterna har samma effekt för kommunala skolor som för fristående skolor och ger inte kommunala skolor någon konkurrens-fördel.

Efterlevnad av regler

Skolverket kommer vid sina inspektioner av skolorna kontrollera hur skolornas betygs kataloger är utformade och om skolorna lever upp till kraven i föreskrifterna.

Tidsbegränsad regel

Eftersom skolorna är skyldiga att föra betygs katalog enligt gymnasieförordningen är det inte lämpligt att tidsbegränsa föreskrifterna.

Informationsinsatser

Skolverket kommer att ta fram en informationsfolder i anslutning till föreskrifterna. Foldern kommer att läggas ut på Skolverkets webbsida. Foldern kommer bland annat att förklara att betygsättning är myndighetsutövning och att det är lärarens ansvar att sätta betyg. Vidare kommer foldern att beskriva hur betygs katalogen skall föras. (Se förslaget till föreskrifter, bilaga 3). Skolverket gör bedömningen att det inte behövs informationsinsatser som särskilt riktas mot fristående skolor.

